

Són sis les generacions a través de les quals s'han transmès les tècniques i els secrets de la fabricació de ceràmica dirigida al món de la construcció. Alfredo Camps Rivera i el seu fill Alfredo Camps Palau són els gestors de Palau Ceràmica d'Alpicat, una empresa familiar que els darrers anys ha patit una important transformació que ha fet possible l'abandonament de mètodes de producció antics i rudimentaris per al treballador i la introducció de nous aparells i tècniques que milloren la rendibilitat i la qualitat del treball de la indústria. **"Des del 1875, que es va fundar el negoci ceramista a Almacelles (Segrià), fins a l'actualitat hi ha hagut forts canvis, però, en definitiva, el producte final és la terra cuita. El que ha variat és la forma de fabricar-la. Llavors i durant molts anys els totxos es feien a mà i es coïen en uns forns molt diferents dels d'avui. Aquell petit negoci va anar creixent i l'avi, Josep Palau Tera, va decidir organitzar-se en quatre fàbriques. L'ampliació va consistir a comprar una fàbrica a Alpicat, una a Guadala-jara i una altra a Sariñena",** explica Alfredo Camps. A partir del 1952 la fàbrica d'Alpicat va passar a ser dirigida per aquest industrial de les terres de Lleida. La resta de fàbriques funcionen independentment però entre elles es comparteix la mateixa marca i tecnologia.

Alfredo Camps Palau viu plenament aquesta tradició industrial i veu el futur marcat per l'adaptació a les tendències del sector: **"Hem hagut de deixar de treballar com es feia fins fa alguns anys. El forn de coccio és l'element vital de la nostra activitat. S'ha passat de coure amb uns forns on s'havia d'enfornar i desenfornar manualment a utilitzar un forn túnel on tot funciona de forma automatitzada amb gran estalvi de mà d'obra i d'energia."** Aquest industrial coneix l'activitat a fons perquè l'ha viscuda des de ben petit al costat del seu pare i mestre. Ara, la responsabilitat de l'empresa recau sobre ell i no dubta a demanar consell al seu pare sempre que ho necessita. **"Mantenir una empresa durant tantes generacions és realment difícil però nosaltres hem treballat per aconseguir-ho i sobretot hem confiat en la capacitat dels joves per portar el projecte endavant. Així ho va fer l'avi i també ho ha fet el meu pare cedint-me la direcció del negoci."**

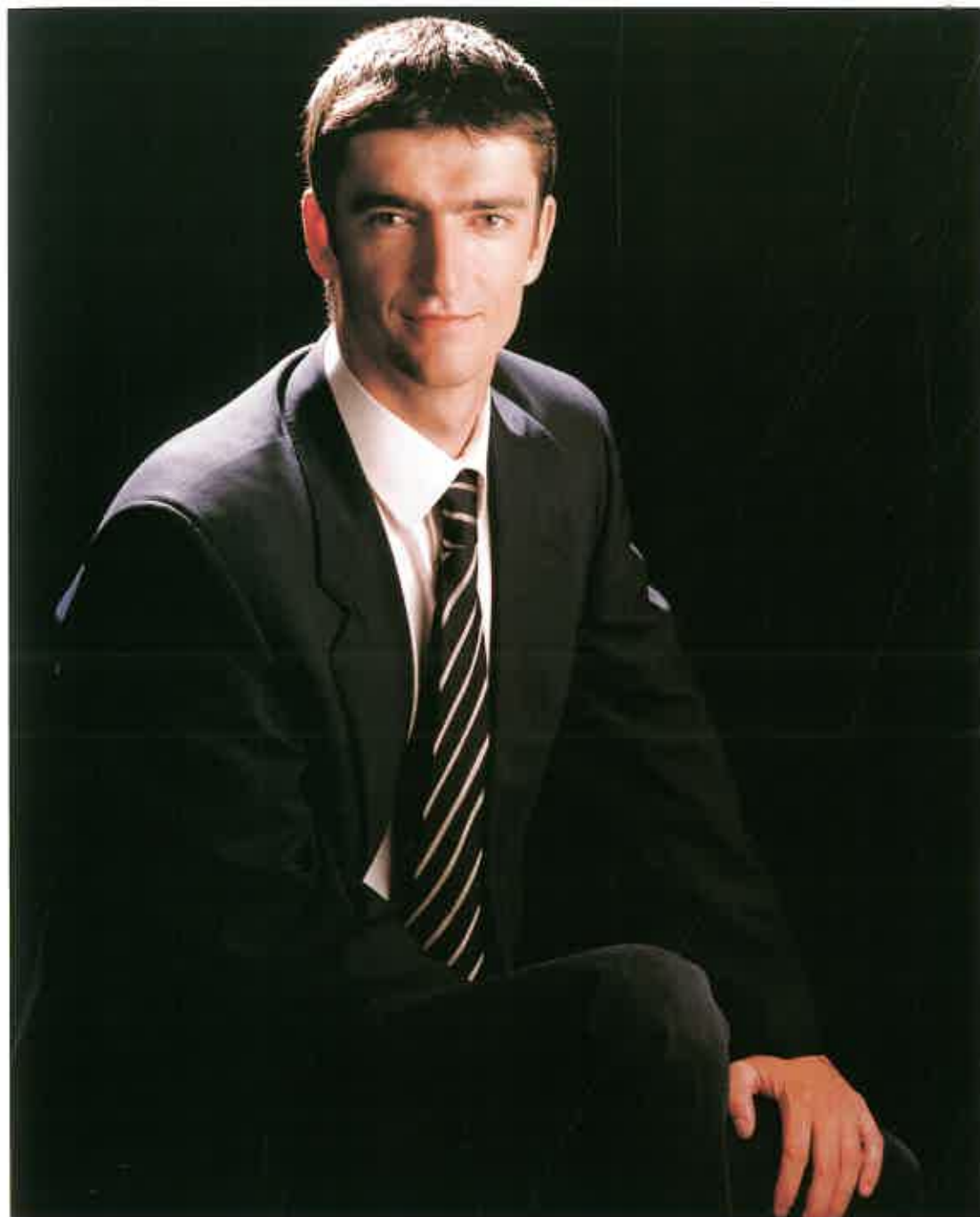
La primera fase de modernització de la indústria va tenir lloc el 1982 i la segona el 1994 amb la introducció dels forns túnel: **"Aquests forns són travessats per una via per on passen les vagonetes amb el material per coure. Aquestes vagonetes entren per un costat del túnel i al seu interior se sotmet les peces a altes temperatures que amb tan sols 35 o 40 hores surten cuites. Amb l'antic forn estàtic, el material havia de passar-se de 6 a 7 dies abans no restava del tot cuit. El nou forn requereix vigilància i un manteniment mecànic però s'ha quedat enrere la duresa que significava per al treballador haver d'entrar dins per retirar-ne el material cuit quan el forn encara estava calent."** Unes millores generals en l'empresa que els han portat a obtenir els segells d'Aenor que certifiquen la qualitat dels seus productes. Van ser la primera indústria del sector de Catalunya en aconseguir-los. Sens dubte els canvis dins d'aquest camp d'activitat han estat significatius i l'Alfredo fill ho recorda: **"Mentre que en temps del meu avi les ceràmiques feien tot tipus de producte, en l'actualitat el mercat ha portat cap a l'especialització. Com més automatitzada es troba la indústria més**

diffícil és diversificar-ne el producte, si no és en més d'una planta de producció. Nosaltres ens hem especialitzat en la diversitat de textures i de colors en una planta, i en peces convencionals en l'altra. Subministrem els nostres productes a tot Catalunya i més puntualment hem realitzat encàrrecs per a clients del Japó, Puerto Rico o Niça." Per a aquests industrials catalans l'exportació no esdevé un objectiu prioritari. **"Sí que és bàsic disposar d'un producte d'alta qualitat. Les nostres inversions se centren en adoptar totes aquelles mesures i mecanismes que donin com a resultat un producte de la màxima qualitat. Si bé això representa un cost per a l'empresa també es tradueix en una reducció dels errors de fabricació. Aconseguir que tota la producció que surt del forn passi el control de qualitat és una garantia, un prestigi, i es tradueix en una posició més competitiva dins del mercat."**

Tot i que estem passant un moment de bonança en el sector de la construcció, aquest tipus de producte està sotmès a fortes oscil·lacions en la demanda, fet que repercuteix fortament en el preu de venda, i es pot arribar a igualar o fins i tot abaixar el preu de cost. **"Això obliga a reestructurar el sector i moltes fàbriques es veuen forçades a tancar. Si el 1966 a Lleida hi havia 73 bòbiles, en l'actualitat només n'hi ha 12. Sols les fàbriques que fan el millor producte i tenen els costos més ajustats resisteixen les crisis."**

L'activitat ceramista està molt condicionada a aspectes ambientals i ecològics, no en va l'obtenció del material base, l'argila, es fa a través d'un procés d'extracció de canteres: **"La fàbrica es troba situada en una antiga cantera on s'han dut a terme tasques de restauració, entre les quals la plantada de més de 500 pins. Tenim una cantera pròpia que disposa d'un estudi de restauració per quan s'hagi exhaurit la seva explotació."** És evident, doncs, la preocupació de Palau Ceràmica d'Alpicat pels temes mediambientals: **"El residu que es genera és sòlid i es reaprofitja, i l'aigua de l'amassat s'evapora en el procés d'assecatge. Per tant no es produeixen abocaments de cap tipus. El nostre objectiu immediat és substituir el fuel com a força energètica pel gas, ja que és més net i proporciona millores."** Per altra banda, en aquests moments s'estan realitzant estudis conjunts amb empreses d'àmbit europeu per incloure altres millores mediambientals dins de l'empresa.

Tots aquests elements posen de manifest que darrere d'aquests resultats hi ha una gran labor d'empresaris i de treballadors: **"És vital tenir gent preparada al teu costat. Nosaltres apostem per la formació dels treballadors en temes de ceràmica avançada, sobretot per a la gent jove que s'ha d'enfrontar amb aparells sofisticats i moderns, els ordinadors, que controlen el procés de fabricació dels nostres materials. De fet, el nostre objectiu és que el treballador senti l'empresa una mica seva i donar-li una confiança en la feina que li permeti fer propostes i opinar en el marc laboral."** Amb aquest compromís de confiança vers els seus col·laboradors, Palau Ceràmica d'Alpicat afronta aquest món global i competitiu amb la il·lusió i l'empenta necessàries per lluitar i continuar presents al mercat durant moltes més generacions.

“Pretenem que el treballador tingui una confiança en la feina que li permeti fer propostes i opinar en el marc laboral”

Alfredo Camps - Alpicat (Segrià)